

KOMPOSTUJ.CZ

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA KOMPOSTOVÁNÍ

MATERIÁL PRO KOMPOSTOVÁNÍ

Vhodné složení materiálu významně ovlivňuje aktivitu bakterií. Uhlík (C) v organickém materiálu slouží jako zdroj energie nutný pro růst a množení buněk. Tělo buněk je složeno z bílkovin, které jsou tvořeny aminokyselinami, pro jejichž vznik je nezbytný dusík (N).

Poměr uhlíku a dusíku (C:N) v kompostované směsi proto určuje rychlost kompostovacího procesu. Poměr dřevnatějšího, uhlíkatého materiálu (C) k dusíkatému materiálu (N) by se měl pohybovat v rozmezí 20–40 C na 1 N. Pokud je materiál příliš dusíkatý, je třeba doplnit uhlíkatý, a naopak.

ORIENTAČNÍ POMĚR DUSÍKU A UHLÍKU (C:N)

6–10:1

slepičí a drůbeží
trus

10–15:1

staré pečivo,
zbytky jídla

10–15:1

slupky a okrojky
z brambor, okurek
a jiné zeleniny

15–20:1

travní seč

15–37:1

natě ze zeleniny
a bylin

30–34:1

slupky a okrojky
z ovoce

30–34:1

slupky
z banánů

30–34:1

slupky citrusových
plodů

20–47:1

uvadlé
a uschlé květiny

37–47:1

čerstvé i suché
listy

37–54:1

papírové čajové
sáčky, kávové filtry

50–60:1

sláma

54–129:1

znečištěný
papír

226:1

větve,
dřevní hmota

500:1

piliny, dřevní
pelety

skořápky
ořechů
a jiných plodů

Použití rostlinné
oleje shromažďujte
odděleně pro jejich
další využití.

Na psí exkrementy
doporučujeme
použít kompostér
psích exkrementů.

Zbytky masa, kůže a kostí
mezi rostlinné zbytky
NEPATŘÍ; u živočišných
zbytků je nutné zajistit
zvýšenou hygienizaci.

STRUKTURA. Menší části materiálu zvětšují plochu povrchu, na němž mohou působit rozkladné bakterie. Materiál je proto výhodné štěpkovat, krájet, sekát či drtit na částice o velikosti cca 0,5–2 cm. Zároveň platí, že čím pestřejší je skladba kompostovaného materiálu, tím kvalitnější je kompost. Jednotlivé složky kompostu se tudíž mají vždy navzájem dobře promíchat.

Tento materiál byl vytvořen za finanční podpory SFŽP a MŽP.

VZDUCH. Kompostovaná směs by měla obsahovat jistý podíl strukturního materiálu, jako stonky či dřevní štěpku, kolem něhož může dovnitř procházet vzduch, aby organismy podílející se na rozkladu mohly dobře dýchat.

VLHKOST. Příliš vlhký materiál trpí nedostatkem vzduchu, zatímco ten příliš suchý neprospívá životu rozkladných organismů. Jak poznat správnou vlhkost? Nejjednodušší způsob je zmáčknout kompostovaný materiál pevně v dlaní. Pokud se mezi prsty objeví voda, je materiál příliš vlhký a je třeba přimíchat suchou hmotu. Po uvolnění stisku musí materiál držet pohromadě. Jestliže se po uvolnění dlaně ihned rozpadne, je moc suchý a potřebuje pokropit.

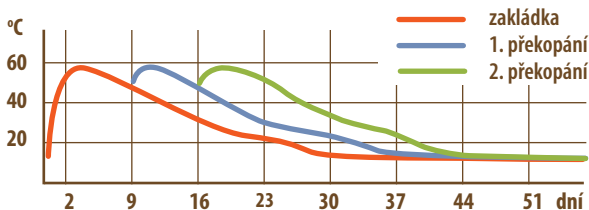
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA KOMPOSTOVÁNÍ

Drobné větve z ořezávky stromů dávejte stranou – využijete je následně jako strukturní materiál k přimíchávání do kompostu.

Jemně nasekanou trávu je výhodné před uložením do kompostéru nechat oschnout na slunci, čímž se sníží její vlhkost alepší kompostovací vlastnosti. K nadrobno nasekané trávě je ideální přimíchat dřevní štěpku nebo jiný dřevnatý materiál.

Při ukládání materiálu na kompost v malých vrstvách dochází k intenzivnímu rozkladu pouze v malém množství kompostovaného materiálu a nedojde k jeho prohřátí (tzv. studené kompostování). V tom případě přispějeme k hygienizaci (zahřátí kompostu na 50 – 60 °C), jenž zabrání klíčivosti semen plevelů a odstraní většinu choroboplodných zárodků tím, že objem kompostéru smícháme s čerstvým rychlorozkladným materiálem a touto směsí opět naplníme kompostér. Pokud máme materiálu více, můžeme založit kompostovací hromadu (při volném kompostování by hromada měla mít více než 1 m³ objemu).

Vliv překopávky na teplotu kompostovaného materiálu

Větší množství promíchaného materiálu se začne zahřívat již do druhého dne. Teplota uvnitř kompostu lehce vystoupá na 50 – 65 °C. Jak slehává, objem kompostu se rychle zmenšuje a s ním se snižuje i jeho provzdušnění; je tudíž vhodné kompost znovu přehodit či překopat, aby se to, co bylo na kraji, dostalo dovnitř. Přehozením se do kompostu přivede vzduch a obnoví se rychlorozkladný proces i hygienizační teplota. Hygienizace totiž musí proběhnout v celé hmotě kompostu.

45 °C 5 dní

ZÁKLADNÍ HYGIENIZACE pro čistý kompost z rostlinných zbytků.

55 °C 21 dní

DŮKLADNÁ HYGIENIZACE rizikových materiálů obsahujících choroboplodné zárodky, velké množství semen plevelů apod.

POTŘEBUJETE VÍCE INFORMACÍ? OBRAŤTE SE NA NÁS!

WWW.KOMPOSTUJ.CZ

POMŮCKY PRO SBĚR BIOMATERIÁLU A KOMPOSTOVÁNÍ

EKONAKUP.cz